

Európske jazykové portfólio

Príručka pre učiacich sa cudzí jazyk (15+)

Čo je Európske jazykové portfólio (EJP)?

Je to komplexný nástroj na **sebahodnotenie** jazykových kompetencií v súlade s referenčnými úrovňami zavedenými Radou Európy a zároveň je to "dokument", ktorý poskytuje informácie o komunikačných kompetenciách jeho držiteľa v rôznych jazykoch.

Môže sprevádzať učiaceho sa kamkoľvek cestuje, práve tak ako cestovný pas, a zároveň môže slúžiť ako doklad o jazykových zručnostiach na rôzne účely, ako napr:

- prijímací pohovor,
- žiadosť o študijný grant,
- mobilitu v rámci Európy i mimo nej.

Aké sú hlavné ciele EJP?

- Stimulovať celoživotné jazykové vzdelávanie v duchu tolerancie a úcty ku kultúrnej a jazykovej rôznorodosti, pričom **všetky** jazyky majú rovnaký status, či už boli naučené v škole, doma, alebo mimo školského prostredia.
- Posilniť postavenie učiaceho sa prenesením zodpovednosti za jazykové učenie sa z učiteľa na učiaceho sa/užívateľa jazyka.
- Poskytovať základ pre kontinuálne (seba) hodnotenie komunikačných kompetencií.
- Umožniť učiacim sa prezentovať certifikáty o svojich jazykových zručnostiach v rôznych jazykoch, na akejkoľvek úrovni, zrozumiteľným spôsobom, tým, že sa používa spoločný európsky štandardizovaný systém 6 jazykových úrovní ovládania jazyka.

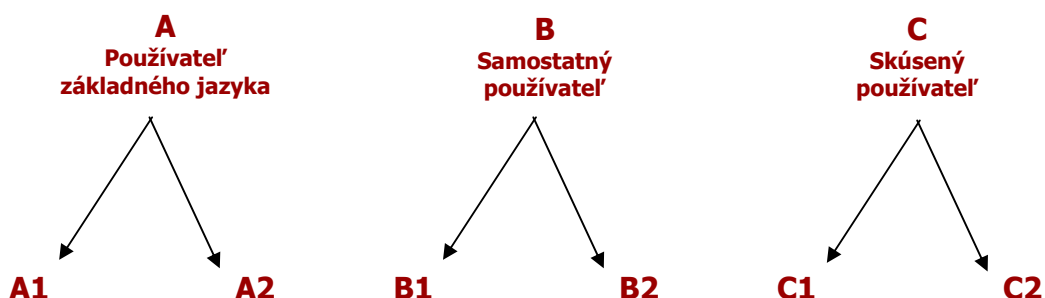

Aké sú "úrovne ovládania jazyka"?

Úrovne uvedené v Európskom jazykovom portfóliu sú úrovne Spoločného európskeho referenčného rámca pre jazyky: Učenie sa, vyučovanie a hodnotenie (CEFR) - "Spoločná stupnica referenčných úrovní", zavedená Radou Európy.

(viac informácií nájdete na <http://www.coe.int/portfolio> - kliknite na "Úrovne").

"Spoločná stupnica referenčných úrovní" opisuje kompetencie užívateľa na 6 úrovniach:

Ukážky deskriptorov:

A1 (začiatočník/ základná úroveň)

"Dokáže porozumieť a vie používať" známe bežné výrazy a veľmi základné frázy s cieľom uspokojenia konkrétnych potrieb."

.....

C2 (pokročilá úroveň)

"Dokáže ľahko porozumieť všetkému, čo počuje alebo prečíta."

.....

Pozrite sa na doleuvedené deskriptory, (zo Spoločného európskeho referenčného rámca) a zarad'te ich do horeuvedených okienok.

- (i) Dokáže sa predstaviť, opýtať ľudí, kde býva, koho pozná, čo vlastní atď.
- (ii) Rozumie informáciám z rôznych zdrojov, vie zreprodukovať argumenty a skutočnosti, ktoré obsahujú, a ústne ich zhrnúť v jasnej súvislej prezentácii.
- (iii) Vie sa jednoduchým spôsobom zapojiť do komunikácie, ak partner hovorí pomaly a zrozumiteľne a je ochotný pomôcť.
- (iv) Dokáže sa vyjadriť spontánne, veľmi plynule a presne, rozlišujúc jemné odtienky vo významoch dokonca aj v zložitejších situáciách.

Európske jazykové portfólio má tieto tri časti:

□ Jazykový životopis

« denník »: priebeh získavania osobných skúseností držiteľa EJP s učením sa cudzích jazykov a dosiahnutý pokrok; obsahuje :

- ⇒ informácie o jazykových a kultúrnych skúsenostiach v triede a mimo nej;
- ⇒ kontrolný zoznam na sebahodnotenie.

EJP EAQUALS-ALTE – španielska a baskická verzia, publikovaná v Španielsku – titulná strana Jazykového životopisu

EJP EAQUALS-ALTE – pôvodná verzia publikovaná v Taliansku

□ Jazykový pas

- ⇒ poskytuje prehľad o aktuálnych jazykových kompetenciách definovaných podľa jednotlivých zručností a úrovni spoločného rámca;
- ⇒ obsahuje tabuľku na sebahodnotenie a
- ⇒ zaznamenáva formálne vzdelávanie a certifikáty.

□ Zbierka prác a dokladov

je výberom materiálov na dokumentovanie a ilustráciu dosiahnutých úspechov ako sú:

- ⇒ osobná práca učiaceho sa (napr. projekty, písomné práce, audiokazety, videá, počítačové programy, a pod.);
- ⇒ certifikáty. Učiaci sa môžu meniť jej obsah, pretože ich zručnosti a vedomosti sa rozvíjajú.

Čo je Jazykový životopis?

Jazykový životopis je dokument, v ktorom môžete zaznamenať ako, prečo a kde ste sa naučili každý jazyk, ktorý viete. Jeho úlohou je pomôcť vám:

- určiť vašu jazykovú úroveň,
- stanoviť vaše potreby a ciele,
- získať spätnú informáciu o vašom učení sa cudzieho jazyka a o medzikultúrnych skúsenostiach.

Ako používať Jazykový životopis, aby som stanovil svoju jazykovú úroveň a svoje ciele v učení sa jazyka?

Prvý krok

Mali by ste začať čítaním opisu v tabuľke na sebahodnotenie v Jazykovom pase (pozri stranu...) pre jednu zručnosť (napr. pre účasť na rozhovore) a určiť opis, ktorý vás najlepšie vystihuje.

Druhý krok

Jazykový životopis obsahuje kontrolný zoznam s deskriptormi zoskupenými podľa zručností a podľa jazykových úrovní, ako je to uvedené v príklade nižšie:

Úroveň B1

Účasť na rozhovore

Viem začať, viesť a ukončiť jednoduchý osobný rozhovor o témach, ktoré sú mi známe alebo ma zaujímajú.	'	'
Viem udržiavať rozhovor alebo diskusiu, ale nie vždy je mi rozumieť, keď chcem niečo presne vyjadriť.	'	'

Vyberte si kontrolný zoznam pre úroveň, ktorú ste si zvolili v tabuľke v Jazykovom pase.

Tretí krok

Prečítajte si pozorne výroky jeden po druhom a skúmajte, či je to niečo, čo skutočne chcete vedieť robiť a či je to pre vás dôležité. Ak je to tak, potom označte prvé okienko, ktoré sa nachádza vedľa príslušnej časti - *Moje ciele*.

Ak už dokážete urobiť opísané veci, označte druhé okienko - *Čo už viem*.

Potom, čo ste prešli cez všetky výroky, už ste:

1. definovali svoje jazykové ciele
2. vyhodnotili, kde sa nachádzate vo vzťahu k týmto cieľom.

Štvrtý krok

Opakujte toto sebahodnotenie po určitom čase, aby ste zachytili pokrok, ktorý ste urobili a zaznamenajte, ako ste dosiahli svoje ciele.

Ako mám používať Európsky jazykový pas ?

Aby ste pochopili, ako používať Jazykový pas, ktorý je jedným z troch komponentov Európskeho jazykového portfólia, postupujte podľa nasledujúcich pokynov.

Krok 1:

Pouvažujte chvíľu nad tým, nakoľko ste objektívny, ak máte hodnotiť výsledky svojich vlastných aktivít či schopnosti splniť určitú úlohu, a pod. Pamätajte, že Jazykový pas je v prvom rade váš vlastný dokument, že musíte byť k sebe dostatočne kritický a v hodnotení svojich jazykových zručností maximálne objektívny, hoci tento dokument tiež budete predkladať iným ľuďom, ktorí môžu rozhodovať o tom, či získate štipendium alebo prácu v zahraničí.

Aké sú, podľa vášho názoru, dôvody prečo by ste mali byť objektívny a nepreceňovať ani nepodceňovať seba samého?

Krok 2:

Majte na pamäti aké dôsledky môže mať to, či budete objektívny alebo subjektívny pri vyplňovaní tohto dokumentu.

Krok 3: Teraz sa pozrite na tabuľku sebahodnotenia, ktorá je súčasťou Jazykového pasu - (viď nižšie) a vyhodnoťte svoju súčasnú jazykovú úroveň v 5 zručnostiach uvedených v tabuľke.

Môžete dosahovať rôznu úroveň v jednotlivých zručnostiach. Neznepokojujte sa, môže to byť zapríčinené rôznymi prioritami v učení sa jazyku v minulosti či v prítomnosti. Je možné, že budete klásť väčší dôraz na niektoré zručnosti, v závislosti od vašich budúcich plánov.

Pamätajte, že jednotlivé úrovne v tabuľke na sebahodnotenie znamenajú:

A1 a A2 - Používateľ základného jazyka

B1 a B2 - Samostatný používateľ

C1 a C2 - Skúsený používateľ.

Krok 4:

Použite tento príklad na vyplnenie svojho jazykového profilu (pre jazyk anglický ako aj pre iné cudzie jazyky).

Príklad

Jazyk: francúzština

	A1	A2	B1	B2	C1	C2
Porozumenie Počúvanie						
Čítanie						
Hovorenie Účasť na rozhovore						
Súvislé rozprávanie						
Písanie Písanie						

Váš profil

Jazyk:

	A1	A2	B1	B2	C1	C2
Understanding Počúvanie						
Čítanie						
Hovorenie Účasť na rozhovore						
Súvislé rozprávanie						
Písanie Písanie						

		A1	A2	B1	B2	C1	C2
Porozumenie	Počúvanie	Dokážem rozoznať známe slová a veľmi základné frázy týkajúce sa mňa a mojej rodiny a bezprostredného konkrétneho okolia, keď ľudia hovoria pomaly a jasne.	Dokážem porozumieť frázam a najbežnejšej slovnej zásobe vo vzťahu k oblastiam, ktoré sa ma bezprostredne týkajú (napríklad základné informácie o mne a rodine, nakupovaní, miestnej oblasti, zamestnaní). Dokážem pochopiť zmysel v krátkych, jasných a jednoduchých správach a oznámeniach.	Dokážem pochopiť hlavné body jasnej štandardnej reči o známych veciach, s ktorými sa pravidelne stretávam v škole, práci, vo voľnom čase atď. Rozumiem zmyslu mnohých rozhlasových alebo televíznych programov o aktuálnych udalostiach a témach osobného či odborného záujmu, keď je prejav relatívne pomalý a jasný.	Dokážem porozumieť dlhšej reči a prednáškam a sledovať aj zložitú argumentačnú líniu za predpokladu, že téma mi je dostatočne známa. Dokážem pochopiť väčšinu televíznych správ a programov o aktuálnych udalostiach. Dokážem porozumieť väčšine filmov v spisovnom jazyku.	Rozumiem dlhšej reči aj keď nie je jasne štruktúrovaná a keď vzťahy sú iba naznačené, nie explicitne signalizované. Dokážem bez väčšej námahy porozumieť televíznym programom a filmom.	Nemám žiadne ťažkosti pri pochopení akéhokoľvek druhu hovoreného jazyka, či už je to naživo alebo z vysielania, dokonca aj keď je prejav rodeného hovoriaceho veľmi rýchly za predpokladu, že mám dost' času na to, aby som sa si zvykol na jeho výslovnosť.
	Čítanie	Rozumiem známym menám, slovám a veľmi jednoduchým vetám, napríklad na oznámeniach a plagátoch alebo v katalógoch.	Dokážem čítať veľmi krátke jednoduché texty. Dokážem nájsť konkrétne predvídateľné informácie v jednoduchom každodennom materiáli, ako sú napríklad inzeráty, prospekty, jedálne lístky a časové harmonogramy a dokážem porozumieť krátkymi jednoduchým osobným listom.	Rozumiem textom, ktoré pozostávajú z každodennej slovnej zásoby často používanej v každodennom živote alebo ktoré sa vzťahujú na moju prácu. Dokážem porozumieť opisom udalostí, pocitov a priání v osobných listoch.	Dokážem prečítať články a správy týkajúce sa aktuálnych problémov, v ktorých pisatelia alebo autori adoptujú konkrétne postoje alebo názory. Rozumiem súčasnej literárnej próze.	Rozumieme dlhým a zložitým faktickým a literárnym textom, pričom rozoznávam rozdiely v štýle. Rozumiem odborným článkom a dlhším návodom, dokonca aj keď sa nevzťahujú na moju oblasť.	Lahko čítam v podstate všetky formy písaného jazyka vrátane abstraktných textov náročných svojou stavbou a jazykom, ako sú napríklad príručky, odborné články a literárne diela.
Hovorenie	Ústna interakcia	Dokážem komunikovať jednoduchým spôsobom za predpokladu, že môj partner v komunikácii je pripravený zopakovať alebo preformulovať svoju výpoveď pri pomalšej rýchlosti reči a že mi pomôže sformulovať, čo ja sa pokúšam povedať. Dokážem klásť a odpovedať na jednoduché otázky v oblasti mojich základných potrieb alebo na veľmi známe témy.	Dokážem komunikovať v jednoduchých a bežných situáciách vyžadujúcich jednoduchú a priamu výmenu informácií o známych témach a činnostiach. Dokážem zvládnuť veľmi krátke spoločenské kontakty, dokonca aj keď zvyčajne nerozumiem dostatočne na to, aby som sám udržiaval konverzáciu.	Dokážem zvládnuť väčšinu situácií, ktoré sa môžu vyskytnúť počas cestovania v oblasti, kde sa hovorí týmto jazykom. Môžem nepripravený vstúpiť do konverzácie na témy, ktoré sú známe, ktoré ma osobne zaujímajú, alebo ktoré sa týkajú osobného každodenného života (napríklad rodina, koničky, práca, cestovanie, súčasné udalosti).	Dokážem komunikovať na takej úrovni plynulosti a spontánnosti, ktorá mi celkom umožňuje viesť bežný rozhovor s rodenými hovoriacimi. Dokážem sa aktívne zúčastniť na diskusií na známe témy, pričom vyjadrujem a presadzujem svoje názory.	Dokážem sa vyjadrovať plynulo a spontánne bez zjavného hľadania výrazov. Dokážem využívať jazyk pružne a účinne pre spoločenské a profesijné účely. Dokážem presne sformulovať svoje myšlienky a názory a dokážem vhodne nadviazať na príspevky ostatných hovoriacich.	Bez námahy sa dokážem zúčastniť na akejkolvek konverzácii alebo diskusii a dobre ovládam idiomatické a hovorové výrazy. Dokážem sa vyjadrovať plynulo a presne vyjadrovať jemné odtienky významu. Ak pri vyjadrovaní sa narazím na problém, dokážem sa vrátiť a preformulovať danú pasáž tak ľahko, že ostatní to ani nepostrehnú.
	Samostatný ústny prejav	Dokážem využívať jednoduché frázy a vetami opísať miesto, kde žijem a ľudí, ktorých poznám.	Dokážem použiť sériu fráz a viet na jednoduchý opis mojej rodiny a ostatných ľudí, životných podmienok, môjho vzdelania a mojej terajšej alebo nedávnej práce.	Dokážem spájať frázy jednoduchým spôsobom, aby som opísal skúsenosti a udalosti, svoje sny, nádeje a ambície. Stručne dokážem uviesť dôvody a vysvetlenia názorov a plánov. Dokážem vyzprávať príbeh alebo zápletku knihy či filmu a opísať svoje reakcie.	Dokážem prezentovať jasné podrobné opisy celého radu predmetov vzťahujúcich sa na moju oblasť záujmu. Dokážem vysvetliť svoje stanovisko na aktuálne otázky s uvedením výhod a nevýhod rozličných možností.	Dokážem jasne a podrobne opísať zložité témy, rozširovať ich o vedľajšie témy, rozvíjať konkrétne body a zakončiť reč vhodným záverom.	Dokážem podať jasný a plynulý opis alebo zdôvodnenie v štýle, ktorý sa hodí pre daný kontext a s efektívnou logickou štruktúrou, ktorá pomôže príjemcovi všimnúť si dôležité body a zapamätať si ich.
Písanie	Písanie	Dokážem napísať krátku jednoduchú pohľadnicu, napríklad dokážem poslať pozdravy z dovolenky. Dokážem vyplniť formuláre s osobnými údajmi, napríklad uvedenie svoje meno, štátnu príslušnosť a adresu na registračnom formulári v hoteli.	Dokážem napísať krátke jednoduché oznámenia a správy vzťahujúce sa na moje bezprostredné potreby. Dokážem napísať veľmi jednoduchý osobný list, napríklad podakovanie.	Dokážem napísať jednoduchý súvislý text na témy, ktoré sú mi známe alebo ma osobne zaujímajú. Dokážem napísať osobné listy opisujúce skúsenosti a dojmy.	Dokážem napísať podrobný text o širokom rozsahu tém vzťahujúcich sa na moje záujmy. Dokážem napísať referát alebo správu, odovzdávať informácie alebo poskytnúť dôkazy na podporu konkrétneho názoru alebo proti nemu. Dokážem napísať listy, ktoré objasňujú prečo sú niektoré udalosti a skúsenosti pre mňa osobne dôležité.	Dokážem sa jasne vyjadriť, dobre usporiadať text a odborne vyjadriť svoje stanoviská. Dokážem písať o zložitých predmetoch v liste, referáte, či správe a zdôrazniť, čo pokladám za najdôležitejšie. Dokážem zvoliť štýl podľa čitateľa, ktorému je text určený.	Dokážem napísať hladko plynúci text v príslušnom štýle. Dokážem napísať zložité listy, správy alebo články, ktoré prezentujú prípad s efektívnou logickou štruktúrou, ktorá pomôže príjemcovi všimnúť si dôležité body a zapamätať si ich. Dokážem napísať zhrnutia a recenzie o odborných prácach alebo literárnych dielach.

Prečo potrebujem Zbierku prác a dokladov?

Táto zbierka je pre vás, aby ste mohli zozbierať vzorky prác a iných dokumentov ako dôkaz vašej spôsobilosti v jazykoch, ktoré sa učíte.

Mali by ste mať osobitnú zbierku prác pre každý cudzí jazyk, ktorý ovládate/alebo študujete.

Zbierka vám pomôže získať spätný obraz o vašom pokroku a môžete ju použiť na to, aby ste ukázali iným, čo dokážete.

Zbierka prác a dokladov by mohla obsahovať čokoľvek z nasledujúcich vecí:

- príklady dobre napísaných jazykových písomných prác,
- audio/videonahrávky,
- opisy a výsledky projektových prác,
- dokumenty, diplomy a certifikáty,
- opisy kurzov,
- úvahy o pokroku v učení sa jazyka,
- hodnotenia od školiteľ'ov a od učiteľ'ov,
- vyjadrenia od iných o vašich jazykových zručnostiach,
- veci, ktoré by ste chceli uschovať a ukázať ostatným.

Vy rozhodujete o tom, čo sa bude nachádzať v vašej Zbierke prác a dokladov a vy môžete zmeniť obsah podľa toho, aký pokrok urobíte v učení sa jazyka (z **EAQUALS/ALTE Európskeho jazykového portfólia**).

Ak chcete nájsť viac informácií o EJP...

Pan Európska verzia EJP pre dospelých učiacich sa bola vytvorená Európskymi asociáciami **EAQUALS** (Európska asociácia pre kvalitné jazykové služby *rvices* - www.equals.org) a **ALTE** (Európska asociácia pre jazykové testovanie)

- www.alte.org) a bola validovaná Radou Európy v roku 2000 (akreditovaný model 6.2000) Európske jazykové portfólio vytvorené EAQUALS-ALTE je dostupné aj v elektronickej forme: www.equals.org → kliknete si na "Stiahni svoje elektronické jazykové portfólio" → vyberte si jazyk (angličtinu alebo francúzštinu) → uveďte svoje meno a všetky požadované detaily a začnite sťahovať potrebný program, ktorý vám umožní stiahnuť eEJP a vyplniť ho. Potom môžete uložiť **svoje eEJP** na CD-ROM, na kľúč alebo do svojho počítača a priebežne ho stále elektronickejšie doplňovať.

EuroIntegrELP projekt umožňuje prístup k multiligválnej verzii EJP v 15 jazykoch: EN, FR, DE, IT, RO, HR, EE, EL, LT, PL, RU, SK, NL, EUSK, ES. Ktoré jazyky tieto skratky predstavujú?

Tu uvádzame názov " **Európske jazykové portfólio**" vo všetkých týchto jazykoch:

das Europäische Sprachenportfolio - Le Portfolio Européen des Langues -
Europska jezična mapa - Euroopa keelemapp - Europos kalbų aplankas -
Portofoliul European al Limbilor - Het Europese Taalportfolio - Το Ευρωπαϊκό
Χαρτοφυλάκιο Γλωσσών - Hizkuntzen Portfolio Europarra - Európske jazykové
portfólio - Europejskie portfolio językowe - Европейский языковой портфель -
Il Portfolio Europeo delle Lingue - Portfolio europeo de las lenguas

Spoznávate tieto jazyky? Ktoré z týchto jazykov ovládate?

V súlade s rozhodnutím **Európskeho parlamentu**, **Európske jazykové portfólio** je propagované **Europasom**, jedinečnou európskou schémou pre transparentnosť kvalifikácií a kompetencií tým, že Jazykový pas bol zahrnutý ako jeden z dokumentov Europasu.

Informácie ako vyplniť Europass CV, nájdete na <http://europass.cedefop.eu.int> .

Europass CV môžete vyplniť online alebo si môžete stiahnuť jeho šablónu, pokyny na vyplnenie a príklady.

Webové stránky týkajúce sa ďalších informácií o EJP a súvisiacich projektoch nájdete na:

<http://www.coe.int/portfolio>; www.equals.org; www.alte.ro; www.ecml.at;
www.quest.ro; www.prosper.ro/EuroIntegrELP/EuroIntegrELP.htm

Vypracovali pre EuroIntegrELP Liliana Dellevoet a Laura Muresan

Tento projekt bol financovaný pomocou Európskej komisie. Tento dokument odráža iba názory autorov a Európska komisia nenesie zodpovednosť za žiadnu interpretáciu informácií použitých v dokumente.